

Sygn. akt VII U 2701/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Cichosz
Protokolant:	protokolant sądowy Przemysław Ochal

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2015 r. w Lublinie

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

z dnia 3 grudnia 2014 roku, zank: (...)

zmienia zaskarżaną decyzję i ustala M. K. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 2701/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonemu M. K. prawa do emerytury, uznając, że do dnia 1 stycznia 1999 roku nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja akta ZUS).

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji podnosząc, że spełnił wszystkie warunki niezbędne do otrzymania emerytury. Wskazał, że w warunkach szczególnych pracował od 1976 roku na stanowisku kierowcy operatora koparki i żurawia w Przedsiębiorstwie (...)w P. (k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując, że w w/w przedsiębiorstwie uwzględniono jedynie 9 lat, 10 miesięcy i 14 dni zgodnie z wystawionym świadectwem pracy w warunkach szczególnych (odpowiedz na odwołanie k.3-4).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. K. urodził się (...).

Z niekwestionowanych ustaleń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że wnioskodawca ma łącznie 25 lat okresów składkowych oraz okresów nieskładkowych oraz 9 lat, 10 miesięcy i 14 dni pracy w warunkach szczególnych (akta ZUS, bezsporne).

Od 11 grudnia 1972 roku do 14 czerwca 1998 roku wnioskodawca pracował w Przedsiębiorstwie(...) w P..

Wnioskodawca w wymienionym przedsiębiorstwie wykonywał następujące obowiązki:

- do 11 grudnia 1972 roku pracował jako maszynista zagęszczarki kroczącej, chociaż na angażach miał wpisywane stanowisko ślusarz remontowy co było zgodne z jego wykształceniem (zaświadczenie z dnia 18 września 1973r. akta osobowe k.19);

- od 1 stycznia 1974 roku wnioskodawca wykonywał pracę pomocnika maszynisty sprzętu ciężkiego (przeniesienie na w/w stanowisko z dnia 15 stycznia 1974 roku akta osobowe k.19);

- od dnia 25 kwietnia 1974 roku do dnia 14 kwietnia 1976 roku odbywał służbę wojskową (niesporne);

- następnie od dnia 3 maja 1976 roku pracował na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego (umowa o pracę na w/w stanowisku z dnia 18 maja 1976 roku akta osobowe k.19);

- w okresie od dnia 18 lutego 1982 roku do 22 kwietnia 1983 roku wnioskodawca w ramach umowy o pracę w przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. pracował na budowie eksportowej w Iraku także na stanowisku operatora dźwigu (umowa o pracę za granicą z dnia 12 stycznia 1982 roku, wypowiedzenie umowy z dnia 9 kwietnia 1983 roku akta osobowe k.19);

- po powrocie z Iraku wnioskodawca wykonywał nadal obowiązki maszynisty koparki i żurawia (zaświadczenie pracodawcy z dnia 2 sierpnia 1983 roku akta osobowe k.19);

- następnie od 1 września 1983 roku wykonywał obowiązki kierowcy samochodu specjalnego o ciężarze całkowitym ponad 3,5 tony (angaż z dnia 16 września 1983 roku akta osobowe k.19);

- od dnia 1 marca 1985 roku wnioskodawca został brygadzystą mechaników (umowa akta osobowe k.19);

- w okresie od dnia 17 marca 1987 roku do 17 marca 1988 roku był na urlopie bezpłatnym i wykonywał pracę w ZSRR pracując w E. (akta osobowe k.19);

- po powrocie z urlopu bezpłatnego wnioskodawca wykonywał nadal pracę kierowcy (wyżej wymienione dowody oraz wyjaśnienia wnioskodawcy potwierdzone zeznaniami k. 11 i k. 26, zeznania świadków Z. M. k.27-28, T. M. k.28, akta osobowe k. 19).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych dowodów.

Przede wszystkim należy zaznaczyć, że Sąd nie jest związany żadnymi ograniczeniami w postępowaniu dowodowym w sprawach ubezpieczeń społecznych, które obowiązują w postępowaniu przed organem rentowym. Zasadniczym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Przepis art. 473 k.p.c. wprost stanowi, że w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Z kolei ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP z 1998 roku, Nr 11, poz. 342; z dnia 21 września 1984 roku, III UZP 48/84, LEX nr 14630; z dnia 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, LEX nr 14625).

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań wnioskodawcy jego akt osobowych z ponad 25 letniego okresu pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. oraz zeznań świadków, jednoznacznie wskazują, że wnioskodawca we wskazanym wyżej zakładzie pracy wykonywał pracę (poza rocznym urlopem bezpłatnym) maszynisty zagęszczarki kroczące, operatora koparki, żurawia i kierowcy samochodu ciężarowego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zgłaszał wniosków dowodowych na okoliczności przeciwne, nie udowodnił więc, że wnioskodawca nie pracował w spornym okresie na wymienionych wyżej stanowiskach. Nie wykazał też żadnych innych okoliczności podważających wiarygodność świadków, co nakazywałoby z kolei uznać twierdzenia ubezpieczonego za gołosłowne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn. Dz.U.2009.153.1227 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego m.in. w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2). Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1). Natomiast według § 3 za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia, przy ustalaniu okresów pracy, o których mowa w § 2, uwzględnia się również okresy takiej pracy (służby), wykonywanej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że bezspornym jest, iż wnioskodawca spełnia warunki do uzyskania wcześniejszej emerytury, co do daty urodzenia, wieku i okresu zatrudnienia. Przedmiotem sporu było natomiast, czy posiada on wymagany 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Według przywołanego rozporządzenia - Wykaz A dział VIII w transporcie i łączności, pozycja 2, pracą w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego są m.in. prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych, pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych

w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów. Natomiast według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Wykaz A Dział V poz. 3 pracami w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, są m.in. prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych. Także w załączniku do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. Dział V poz.3 pkt 1(maszynista koparki), pkt 4 (maszynista żurawia), pkt.8 (maszynista maszyn drogowych- stanowisko maszynisty zagęszczarki kroczącej)są pracami w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Powyższe oznacza, że stanowiska na, którym wykonywał pracę wnioskodawca są wymienione jako stanowiska gdzie praca jest wykonywana w szczególnych warunkach, co uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Wprawdzie stanowisko wnioskodawcy było określane różnie m.in. jako "operator koparki", "kierowca żurawia, dźwigu", „kierowca” jednakże zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż, charakter wykonywanych czynności odpowiada stanowiskom określonym w wymienionym wyżej przepisie.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi w § 2 ust. 2, że okresy pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Ubezpieczony nie przedstawił świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych za sporny okres, jednakże zeznania świadków, ale przede wszystkim szczegółowe akta osobowe dowodzą, iż wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych przez wymagany prawem okres 15 lat.

Niezależnie od powyższego należy pamiętać, że w postępowaniu odwoławczym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi, niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku w sprawie III UZP 6/84, LEX nr 14625). Jak wskazano powyżej, Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę uznał za wiarygodne dowody z zeznań wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony, jego akt osobowych, zeznań świadków i na tej podstawie uznał twierdzenia ubezpieczonego w tym zakresie za prawdziwe.

W dniu złożenia wniosku skarżący ukończył 60lat. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, iż ma on wymagane okresy składkowe i nieskładkowe. Powyższe spowodowało, że Sąd uznając wyżej wskazane sporne okresy pracy wnioskodawcy za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia (...) roku tj. dnia złożenia wniosku..

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.